

Ne felejtse el, hogy a vázlatot és a fogalmakat, évszámokat
bele kell írni a füzetbe!

A félkövér betűvel írt szöveget írd le!

Vázlat

RÓMAIAK HAZÁNK TERÜLETÉN

I. Pannónia létrejötte és jelentősége

- *A mai Dunántúl területét Kr. e. 12 – 9 között vették birtokukba a rómaiak.*
 - **Kr. e. 11-ben (Augustus uralkodása idején) szerveztek a területből provinciát, mely később a Pannonia nevet viselte.**
 - Augustus utódai a Duna északi vonaláig kiterjesztették a tartomány (s így a Római Birodalom) határát.
 - *A Dunántúlon kívül a mai Ausztria keleti széle, Horvátország, Szlavónia és Bosznia egy része is e tartományhoz tartozott.*
 - **Pannónia jelentősége elsősorban katonai,** másodsorban pedig kereskedelmi és gazdasági szerepében keresendő.
- (1) **Katonai (védelmi) szerep:**
A provincia viszonylag közel feküdt Rómához, s **a limesz (mesterséges védvonal) kiépítésével elválasztotta a birodalmat a barbárok területeitől.**
 - (2) **Kereskedelmi szerep:**
A Duna szállítási és kapcsolattartási lehetőséget biztosított a provinciák között.
A Borostyánút is e területen haladt át.
 - (3) **Gazdasági szerep:**
Gabonát, gyógynövényeket, állatokat, állatbőrt és –prémet szállítottak innen Rómába.
- *A római uralmat a népvándorlás hullámai söpörték el.*

II. Városok és villák

- Provinciává emelésével és a 4 légió benyomulásával párhuzamosan megkezdődött a megfelelő úthálózat és vízvezeték kiépítése is.
- **A betelepülő római polgárok számára korábbi településeket várossá fejlesztettek, és új városokat is alapítottak.**
- **A városok közül (fontosságukat tekintve) kiemelkedtek a helytartók székhelyei (pl. Buda), a vallási (pl. Szombathely) és a katonai (pl. Gorsium) központok.**
- A városok szerkezete és jellegzetes épületei római mintát követnek (fórum, vásárcsarnok, fürdők, szentélyek stb.).

- A földdel rendelkező lakosok fallal körülvett birtokaikon lakó- (villa) és gazdasági épületeket hoztak létre.

III. Római örökségünk

- Hosszú évszázadokon át működő csatorna- és vízvezetékrendszert építettek.
- **Több növényt is meghonosítottak hazánk területén (pl. barack, cseresznye, szőlő).**
- Megvetették nagyvárosaink alapjait; például:

(1)	<i>Aquincum</i>	-	<i>Óbuda</i>
(2)	<i>Sopianae</i>	-	<i>Pécs</i>
(3)	<i>Savaria</i>	-	<i>Szombathely</i>
(4)	<i>Arrabona</i>	-	<i>Győr</i>
(5)	<i>Gorsium</i>	-	<i>Tác</i>
- Jellegzetes épületeket (pl. fürdők) és építészeti megoldásokat (pl. padlófűtés) hagyományoztak az utókorra.
- **Kultúrájuk részeként írásukat és néhány ünnepüket is átadták e vidéknek.**

Fogalmak – Évszámok

Pannónia – A mai Dunántúl területén található római provincia

limesz – mesterséges védvonal a provincia /tartomány/ határán

Aquincum – Óbuda

Sopianae - Pécs

Savaria - Szombathely

Arrabona - Győr

Gorsium - Tác

Valcum – Fenékpusztá

Alba Regia - Székesfehérvár